

Arbetarpartiets Alternativbudget 2014

Innehållsförteckning

1. Volymökningarna: så har vi lyckats finansiera dessa (sid 3)
2. Bättre personalpolitik – Arbetarpartiets viktigaste fråga (sid 7)
3. Intensifiera kampen mot drogerna – satsa på de unga (sid 9)
4. Miljö: stadsplanering, luft- och vattenkvalitet (sid 12)
5. Motverka ensamhet och otrygghet bland Umeås äldre (sid 15)
6. Gröna industrijobb – en satsning på framtiden (sid 16)

1. Volymökningarna: så har vi lyckats finansiera dessa

A. Ingress

Årets budgetprocess har varit unik. De partier som inte sitter i budgetberedningen (Arbetarpartiet, Miljöpartiet och Kristdemokraterna) fick i år budgethandlingarna nästan sex månader senare än övriga partier. Detta, kombinerat med det svåra ekonomiska läget, gör att Arbetarpartiet inte kommer att presentera en budget där inkomster och utgifter finns specificerade på varje nämnd. Istället har vi valt att presentera siffror för satsningar på fem olika verksamhetsområden och nedskärningar/inkomstökningar på sju andra områden.

Driftsbudget

Målsättningarna med Arbetarpartiets budget är följande:

- att fullt ut finansiera volymökningarna inom skola och omsorger
- att fullt ut finansiera volymökningarna inom de tekniska verksamheterna
- att göra nysatsningar på sex prioriterade områden.

Arbetarpartiet finansierar dessa satsningar genom besparingar och omdisponeringar inom befintlig verksamhet. Vi sparar pengar på att lägga ned en rad skrytprojekt. Vi föreslår att projektet Kulturväven läggs ned och att de nybyggda och attraktiva lokalerna hyrs ut till externa intressenter. På detta sätt sparar vi 50 miljoner under 2014. Arbetarpartiets budget ökar också inkomsterna - genom ett koncernbidrag från Umeå Energi.

Totalt innebär Arbetarpartiets budget ett överskott på 40,4 miljoner under 2014.

Investeringsbudget

Arbetarpartiet föreslår en minskning av investeringsvolymerna. Vi vill lägga ned planerna på ett dyrt äventyrsbad på kvarteret Nanna samt stoppa ombyggnationen av Stadshuset. Istället gör vi helrenoveringar av ett antal skolbyggnader och restaurerar det gamla badhuset. Stadsbibliotekets nuvarande lokaler rustas upp för 35 miljoner.

Totalt minskar vi investeringsvolymen med ca 90 miljoner 2014-2015.

B. Kommunledningens budgetförslag och Arbetarpartiets Alternativbudget

Umeås kommunledning (Vänsterpartiet och Socialdemokraterna) har i media påstått att deras budget för 2014 inte innehåller några större nedskärningar på skola och omsorg. Budgeten har till och med beskrivits som "vänsterpolitik". En genomgång av kommunledningens budget visar dock att detta inte är sant. Istället kommer V och S att genomföra nedskärningar på ca 100 miljoner inom skola och omsorger under 2014. Till detta kommer nedskärningar på 55,1 miljoner inom fastighetsunderhåll, gator och parker samt brandförsvaret.

Låt oss i fyra steg visa hur nedskärningarna byggs in i V och S-budgeten:

Steg 1

De sammanlagda volymökningarna i de tre nämnderna inom skola och omsorger uppgår till cirka 103 miljoner. V och S tillskott till de tre nämnderna uppgår till 89,2 miljoner – om man

räknar samman ramförändringar och olika projekt inom nämndernas verksamhetsområden. Detta ger ett underskott, dvs nedskärningar, på cirka 16 miljoner kronor. (Se tabell 1)

Tabell 1 (miljoner kronor)

Verksamhet	Volymökning	Tillskott	Sammanlagd resursförändring
För- och grundskolan	35	31,3	-3,7
Gymnasium +Komvux	-2,2	-4,5	-2,3
Socialnämnd *	ca 70	62,4	Ca -10
Summa	ca 103	89,2	ca -16

* I socialnämndens volymökningar ingår ökade kostnader för hemsjukvård och "Lassen". Den exakta kostnadsökningen för dessa två poster är dock, i skrivande stund, oklar.

Steg 2

Förutom att ramarna för de tre nämnderna minskar med 16 miljoner stryks också ett antal projekt som låg inom dessa nämnders verksamhetsområden. Det handlar om speciella insatser mot ungdomsarbetslösheten, sociala investeringar samt åtgärder för att förbättra arbetsförhållandena inom äldreomsorgen. Totalt drabbas alltså verksamheterna inom skola och omsorger av nedskärningar på - 16 - 85,7 = - 101,7 miljoner kronor. (se tabell 2)

Tabell 2 (miljoner kronor)

Insats mot ungdomsarbetslöshet:	- 11,7
Sociala investeringar	- 49,0
Arbetsförhållanden i äldreomsorgen	- 25,0
Summa:	- 85,7

Steg 3

Även fritidsverksamhet och teknisk nämnd räknar med volymökningar – på närmare bestämt 5,2 miljoner under 2014. Men istället för tillskott får de tekniska verksamheterna ramminskningar på 17,3 miljoner. Detta gör att de totala ramnedskärningarna inom de tekniska verksamheterna blir 22,5 miljoner. (se tabell 3)

Tabell 3 (miljoner kronor)

Verksamhet	Volymökning	Tillskott	Totalt
Fritidsverksamhet	1,5	-3,0	-4,5
Teknisk nämnd	3,7	-14,3	-18,0
Summa	5,2	-17,3	-22,5

Steg 4

Även inom de tekniska verksamheterna stryks ett viktigt projekt som tidigare låg utanför rambudgeten. Det handlar om utökat underhåll av fastigheter för 32,6 miljoner kronor. De totala nedskärningarna inom de tekniska verksamheterna hamnar därmed på: -22,5 – 32,6 = 55,1 miljoner kronor. (se tabell 4)

Tabell 4 (miljoner kronor)

Underhåll av fastigheter	- 32,6
Summa:	- 32,6

Sammanfattning av steg 1-4:

Vänsterpartiets och Socialdemokraternas budget för 2014 innebär nedskärningar på ca 101,7 miljoner inom skola och omsorger. Dessutom skär man ned 55,1 miljoner inom kommunens tekniska verksamheter. Detta innebär nedskärningar på totalt 156,8 miljoner kronor.

C. Finansieringen av Arbetarpartiets alternativbudget i siffror

Finansiering av Arbetarpartiet alternativbudget 2014

besparingar + inkomstökningar + omdisponeringar

Åtgärd

1. Kulturhuset hyrs ut – stadsbiblioteket kvar på Vasaplan	50 mkr
2. Minskade politiska overheadkostnader	33 mkr
3. KS au (oförutsedda utgifter) – omdisponeras till verksamheterna	15 mkr
4. Minskad utgift Kulturhuvudstadsåret – används till projekt Ungdomsjobb	10 mkr
5. Resultatutjämningsreserv (RUR) – ur prognostiserat överskott 2013	20 mkr
6. Koncernbidrag (Umeå Energi)	50 mkr
7. Minskade kostnader för sjukskrivningar	20 mkr

Summa: **198 mkr**

Kommentar: Arbetarpartiets alternativbudget innehåller ett överskott på 40,4 milj 2014.

Driftsbudget i siffror

Våra satsningarna redovisas som ökningarna i jämförelse med V och S-budgeten, i miljoner kr

1. Volymökningar: så har vi lyckats finansiera dessa

Skola och omsorg	16 mkr
Tekniska verksamheter	22,5 mkr

2. Bättre personalpolitik – Arbetarpartiets viktigaste fråga

Förbättrade arbetsvillkor – ökad personaltäthet äldreomsorgen	25 mkr
Bilar till hemtjänstpersonal (ca 50 bilar leasas)	2 mkr
Vikariat blir 300 fasta tjänster (inrättande av vikariepool)	0 mkr
Mindre grupper inom förskolan	0 mkr
Mindre klasser i grundskolan (Steg 1)	20 mkr
Upprustning av skol- och förskolelokaler	30 mkr

3. Intensifiera kampen mot drogerna – satsa på de unga

Projekt för att minska ungdomsarbetslösheten	10 mkr
Satsning Umemodellen (ungdomsgårdar, ökade öppettider, sommaröppet)	5 mkr
Samarbete föreningar (Nykterhetsrörelsen, Junis osv)	1 mkr
Kamratstödare i skolan	4 mkr
Feriejobb till 16-17-åringar	5 mkr
Elevhälsan	6 mkr

4. Miljö: stadsplanering, luft- och vattenkvalitet

Bevara strategiska grönområden	0 mkr
Reningsanläggning vid Nydalasjöns norra strand	se investeringsbudget
Samordnade varutransporter	2 mkr

Äventyrssbadet läggs ned – gamla simhallen rustas upp	se investeringsbudget
Rusta upp stadsbibliotekets lokaler vid Vasaplan – Kulturväven	se investeringsbudget
hyrs ut till externa intressenter	se investeringsbudget
Ökade öppettider bibliotek	4 mkr

5. Motverka ensamhet och otrygghet bland Umeås äldre

Fler äldreboenden byggs	se investeringsbudget
Personaltäthet inom äldreomsorgen ökas	se ovan

6. Gröna industrijobb – en satsning på framtiden

Samarbete teknikklustret	0,1
Forskningsstiftelse (gröna industrijobb)	5 mkr

Summa satsningar:	157,6 mkr
Budgeterat resultat	40,4 mkr

Investeringsbudget i siffror

Våra satsningarna redovisas som ökningar i jämförelse med V och S-budgeten, i miljoner kr

Nedskärningar	2014	2015
Renovering av stadshuset	- 150	
Äventyrsbadet	- 150	- 250
Summa:	- 300	- 250

Satsningar	2014	2015
Ersmark lokalgator	2,3	
Industrigator Västerslätt	5,2	
Färjeläger Holmöfärjan	5,0	
Umeleden	3,0	
Lekparker	1,0	
Promenadstråk Sävarån	1,0	
Sofiehemsskolan	10,2	32,3
Rödängsskolan	3,0	5,1
Tegs Centralskola	51	
Äldreboende 1	100	
Äldreboende 2		100
Renovering av gamla badhuset		100
Reningsanläggning Nydala	5	
Upprustning av stadsbibliotekets lokaler vid Vasaplan	5	30
Summa:	191,7	267,4

2. Bättre personalpolitik – Arbetarpartiets viktigaste fråga

En orimlig situation – och dess konsekvenser.

Vid en träff med ett arbetslag inom hemtjänsten fick vi veta att bara en av fyra hade tillgång till bil, även under vintern, för att ta sig mellan brukarna. Tre av fyra cyklade! En i laget berättade att hon en gång tvingades styra cykeln under en snöstorm. Detta innebär att det tog 40 minuter mellan de två brukarna. Det är en väldigt lång tid. Speciellt då tiden för hemtjänstpersonalens transporter mellan de äldre, eller handikappade, brukarna har rationaliserats bort. Dessa förlorade minuter måste därför tas igen på de äldres bekostnad. Dessa blev därför av med 40 minuter i form av utebliven tid av vård och omsorg.

Det blir inte bättre av att endast två av tre sjuka arbetskamrater ersätts av vikarier inom hemtjänsten. Vid var tredje sjukfrånvaro går alltså personalen kort. På särskilda boenden är det nästan lika illa. Där är ersätts endast tre av fyra sjuka arbetskamrater. Vid var fjärde sjukfrånvaro går alltså personalen kort. När vi berättar om dessa arbetsförhållanden, för andra grupper av knegare, blir vi inte alltid trodda.

Vad blir resultatet om ett arbete organiseras på basis dels av icke-existerande marginaler, dels av en uppseendeväckande brist på vikarier? Bland annat blir resultatet följande:

- * det uppstår en ständig underbemanning, något som leder till en ständig överbelastning av de anställda. Men arbetsgivaren gynnas ekonomiskt, på kort sikt,
- * pressen på personalen ökar, inte bara beroende på att man går kort; pressen ökar även genom osäkerheten i sig själv: kommer det en sjukvikarie, eller blir vi utan?
- * effekten av den stora osäkerheten vad gäller tillgången på sjukvikarier blir, i nästa steg, att den ansvariga chefen börjar hoppa över anmälningarna om vikariebehov, något som innebär att det ser ännu värre ut i verkligheten än vad vi redovisat här.

En ond cirkel.

Högt ställda krav i kombination, med bristande möjligheter att påverka arbetet, är ett recept för hög sjukfrånvaro. Så säger forskningen på området. Och hög sjukfrånvaro skapar en arbetsmiljö som i sig skapar ännu mer sjukfrånvaro. Inom vård och omsorg är det svårt att påverka arbetsschemat. De delade turerna är illa omtäckta - men biter sig fast. Då det inte längre finns tid avsatt för transport mellan brukarna understryks svårigheterna att påverka arbetets uppläggning. Klockan styr - vad som än sägs i övrigt. Samtidigt ställs det höga krav på arbetets innehåll. Det är sköra människor man arbetar med, under pressade förhållanden, vilket just ställer stora krav. Kombinationen av höga krav, och bristande möjlighet att påverka, återfinns inom vård och omsorg. Och där återfinns även de höga sjuktalen.

Faktorer som bidrar till lägre sjuktal.

Ett närvarande ledarskap (chef). Ett systematiskt arbete för bättre arbetsmiljö – vilket brukar kräva en närvarande chef. Vi ifrågasätter inte detta. Tvärtom. Men till detta måste läggas att delade turer måste bort. Och sjukvikarier måste till. Grundbemanningen måste öka.

Då vi besökt arbetsplatser inom hemtjänst och äldreomsorg, men även andra typer av arbetsplatser, är det två ytterligare saker som ständigt återkommer: tvånget att dokumentera "allt" samt nya arbetsuppgifter (både tvätt och schemaläggning). Att lägga schemat brukade vara chefens jobb. Liksom att fixa vikarier. Tillsammans stjal utvecklingen tid från kärnverksamheten: att ge vård och omsorg till brukaren. Inom ett hemtjänstlag berättades det att personalen inte bara förväntades lägga schemat själva. De skulle också göra detta på sin obetalda fritid! Från äldreomsorgen berättas att personalen själva får jaga vikarier – som alltså väldigt ofta inte kommer. Allt detta höjer kraven, stressnivån. Och de nya uppgifterna minskar tiden för "kärnverksamheten", att ta hand om gamla och sjuka. Vilket minskar möjligheten att påverka jobbet.

Gärna chefens jobb – men till chefens lön och på chefens arbetstid.

Vår tolkning av utvecklingen är att chefernas auktoritet undermineras. Varför ska vi ha en chef då vi ändå gör chefens jobb? Alternativt: vi gör gärna chefens jobb – men då ska vi också ha chefens lön.

Inom industrin har försök gjorts med självstyrande grupper. Och rotation. Om alla lärde sig lägga scheman, på betald och under särskild avsatt arbetstid, så vore detta säkert bra. Om alla fick jaga vikarier, på betald och särskild avsatt arbetstid, så vore detta bra det med. Men då ska det vara utsagt att nu ersätter personalen chefen, med chefens lön och under avsatt

tid. Men idag är så inte fallet. Istället tränger sig chefens arbetsuppgifter in i arbetstiden, som ytterligare ett ovälkommet och obetalt, stressmoment.

C. åtgärder för bättre personalpolitik – via ökat engagemang och minskad sjukfrånvaro

Resurser

- * *I grunden en högre grundbemanning:* detta skulle dels minska beroendet av vikarier som inte kommer, dels stressen i att jaga vikarierna,
- * *En vikariepool inom kommunen,* precis som på NUS, 300 visstidsanställda erbjuds tillsvidareanställning,
- * *Bort med delade turer,*
- * *Restiderna mellan brukarna återinförs,* detta för att minska sjukfrånvaron,
- * *Fler bilar inom hemtjänsten:* hälsofrågan, kopplingen till borttagna restider, ett erkännande att vara lika mycket värd som annan personal.

Rätt att påverka arbetet - dess uppläggning och innehåll

- * Inflytande över schemalaggningsen, för större flexibilitet, vilket underlättas av ökad grundbemanning,
- * idag har inte alla ett grundschema, men utan grundschema ökar oron, personalomsättningen och sjukfrånvaron,
- * *Mer fokus på vård och omsorg,* mindre på dokumentation och "nya" arbetsuppgifter,
- * *Vidareutbildning,* behov av att utvecklas i jobbet, kunskap i att lägga arbetsschemat samt planera för personalförsörjning och budgetarbete, inslag av självstyre i arbetslaget,
- * *Rätt till heltid:* inte skyldighet, men möjligheten ska finnas att leva på egen lön.

Ledarskap

- * *Verksamhetsnära chefer,* som vet vad som sker, hur stämningen är, kan och vågar ta tag i problem - i gruppen och utanför,
- * *inslag av självstyre i arbetslaget,* resultat av vidareutbildningen i att lägga arbetsschemat samt planering för personalförsörjning och budgetarbete.

Det föreslagna åtgärdsprogrammet är i första hand baserat på erfarenheter från hemtjänst och äldreomsorg – men även från förskola, grund- och gymnasieskola samt från tekniska sektorn, fritid, och andra verksamheter.

3. Intensifiera kampen mot drogerna – satsa på de unga

Drogliberalerna har vunnit mark och måste pressas tillbaka.

Detta gäller för Sverige. Men striden pågår i hela Europa och USA. I Sverige vill åtminstone två av regeringspartiernas ungdomsförbund, Folkpartiets och Centerns (Luf och Cuf), sälja cannabis, d v s hasch och marijuana, över disk. Luf vill dessutom gå längre och avkriminalisera droger som amfetamin, kokain, morfin och heroin! De vill alltså göra innehavet av dessa droger lagligt bara det är för "eget bruk". Men, som alla som vet något om den "branschen", så är det dyrt att missbruka dessa droger. Nästan alla, utom rika rockstjärnor, m.fl, måste sälja för att finansiera sitt missbruk. Så främst Folkpartiets

Ungdomsförbundet, liksom även Centerns, spelar knarklangarna rakt i händerna med sin ansvarslösa opportunistik.

Dessa ungdomsförbunds ställningstaganden är katastrofala på flera sätt än ett. Dels kan dessa drogliberaler, om olyckan är framme, utgöra morgondagens kommunalråd och regeringsledamöter. Dels är det, enligt Arbetarpartiets syn, de politiska ungdomsförbunden som borde gå i spetsen i kampen mot droger bland ungdomar. Ingen talar bäst mot ungdomar som andra ungdomar. Men för att våga så krävs det någon form av organisering. Exempelvis i ett politiskt ungdomsförbundet. Men Luf och Cuf bekämpar inte knark – de går i bräschen för den desinformation som säger att exempelvis cannabis är ofarligt.

Skrämmande attitydförändring.

Missbruket bland Umeås unga är omfattande. Detta framgår bland annat av Umeå Kommuns undersökning "Unga 10". I denna undersökning, som omfattade 6 974 svarande elever från årskurs 6 i grundskolan till sista året på gymnasiet, avslöjas en skrämmande attitydförändring till knark bland Umeås ungdom. Undersökningen "Unga 10" visade att var femte elev, i högstadiet och gymnasiet, som bor på Haga har provat narkotika! Andra stadsdelar att oroa sig över är Mariehem, Ålidhem, Ersboda och Carlshem. Men problemen finns över hela Umeå. Användandet av sk "nättdroger" ökar. En av tio högstadie- och gymnasieelever på Haga och Carlshem har någon gång använt nättdroger. Dessa siffror tyder på att dagens ungdomar underskattar drogernas skadliga inverkan. Detta är farligt. Detta måste bekämpas.

Det grundläggande är att ungdomar vågar ta ställning mot droger.

Som vi redan sagt: detta kan vara svårt och kräver ofta någon form av organisering, eller hemmahörighet, exempelvis i ett politiskt ungdomsförbundet som både kan ge argumenten men också tillhandahålla en trygg miljö där man slipper driva en kampanj mot droger på egen hand. För detta kan vara mycket svårt på vissa håll.

Men som vi sett går utvecklingen åt fel håll. Idag argumenterar både Centerpartiets och Folkpartiets Ungdomsförbundet för en legalisering av knark – i första hand hasch och marijuana (cannabis). Dessa organisationer arbetar för att, och vi understryker detta för dig som av naturliga skäl inte tror dina ögon då du läser detta, att hasch och marijuana ska kunna säljas över disk. Även inom Moderaternas ungdomsförbundet finns krafter som vill legalisera cannabis. Denna inställning till knark, som finns inom främst två av regeringspartiernas ungdomsförbundet (Luf och Cuf) är oansvarig. Men också farlig. Arbetarpartiet anser att legalisering och försäljning av droger över disk kommer att leda till ett ökat missbruk. I synnerhet då detta kombineras dels med en rekordhög ungdomsarbetslöshet, dels med att oron inför framtiden (och höga krav som inte går att uppfylla) gör att många unga idag mår psykiskt dåligt. Detta utgör, tillsammans med den förljugna propagandan om att hasch och marijuana skulle vara en oförarglig drog, en verklig farlig kombination.

En annan farlig kombination är då utanförskap leder till gängbildning.

I takt med att arbetslösheten och utanförskapet ökar, så ökar rekryteringsbasen för gäng som bland annat utnyttjas för att sälja knark. Den mer liberala synen på knark har lett till en

ökad efterfrågan. Denna ökade efterfrågan har lett till revirkonfrontationer i svenska storstäder som Stockholm, Göteborg och Malmö. Dessa konfrontationer har tyvärr fått dödlig utgång vid ett antal tillfällen under senare tid. Ännu har vi inte sett denna problematik i Umeå. Men förebyggande åtgärder måste vidtas.

Åtgärdsprogram:

- **Jobben:** Vi avsätter tio miljoner till ett projekt för att ge jobb åt ungdomar som står utanför arbetsmarknaden. Ett riktigt jobb, med en avtalsenlig lön, kommer att vara första steget in på arbetsmarknaden för dessa ungdomar. De kvalificerar sig till trygghetssystem som a-kassan. Men främst: att jobba inom exempelvis äldreomsorgen är en ansvarsfull uppgift. De unga som får ett jobb via ungdomssatsningen kommer att ta steg in i vuxenlivet, med dess ansvar och därpå grundade värderingar, vilket utgör en viktig spärr mot knarkmissbruk. Projektet för fler ungdomsjobb ska kontrolleras av socialnämnden och finansieras med medel från Kulturhuvudstadssatsningen. Vi avsätter också fem miljoner kronor för feriejobb åt 16-17-åringar.

- **Ungdomsgårdar** behövs på varje större stadsdel. Dessa måste ha en allsidig verksamhet och inte bara kunna ta hand om musikintresserade – utan även de med ett intresse för bilar och motorer. Gårdarna måste kompletteras med ett centralt beläget drogfritt kafé - öppet både på kvällar och nätter – och med resurser till en viss programverksamhet. Med lite kreativitet kommer band att ställa upp och spela gratis – bara det finns en ljudanläggning. Exempelvis. Fler ungdomsgårdar behöver ha öppet, med programverksamhet, även under sommarperioden. Arbetarpartiet avsätter fem miljoner för att förbättra ungdomsgårdsverksamheten.

- **Gårdspersonalens roll** som en viktig utpost i kampen mot knarket måste betonas. Därför vill Arbetarpartiet att dessa ska återföras till Socialnämndens/IFO:s ansvarsområde. Vi menar att detta skulle öka möjligheterna till samarbete med socialarbetare och andra myndigheter med kompetens inom dessa områden. Tidigare bedrev personalen på ungdomsgårdarna i Umeå uppsökande verksamhet ute på stan under helgerna. De var mer knutna till kollegorna inom socialtjänsten. På sikt innebär placeringen av ungdomsgårdarna under Fritidsnämnden att verksamheten dras åt det "idrottsliga" hållet. Missförstå oss inte. Vi riktar ingen kritik mot den personal, som på ett ambitiöst sätt gör ett bra arbete med ungdomarna. Men då gårdarna låg under socialnämnden betydde detta att deras verksamhet sågs i ljuset av IFO:s ansvarsområde. Och detta innebär en skillnad på tio års sikt. Därför måste ungdomsgårdarna återföras till socialnämnden.

- **Skolan** är unga människors arbetsplats. Arbetarpartiet vill satsa tio miljoner på att öka resurserna för Elevhälsan och på att införa fler kamratstödjare i skolan. Målet är att motverka mobbning och att göra skolan till en lugnare plats. Vi satsar också 20 miljoner för att, i ett första steg, minska klassernas storlek i grundskolan. Fler vuxna i skolan ökar sannolikheten att en enskild elev med drog- eller andra problem uppmärksammas i tid.

- **En folkrörelse:** Det som i slutänden kommer att avgöra vem som vinner – drogliberalerna eller vi som ser knarket som något farligt som måste bekämpas – är

vår förmåga att vinna den allmänna opinionen. För ska kampen mot knarket vara framgångsrik måste den ha folklig förankring och stöd. Det handlar om tusentals och åter tusentals diskussioner på jobbet, i skolan och över köksborden. Föräldrar måste våga markera mot sina barn. Ungdomar måste våga ta diskussionen med sina kompisar. Här krävs organisering på ideell nivå. Arbetarpartiet föreslår därför ett utökat samarbete med, och stöd till, vissa av nykterhetsrörelsens organisationer. Men vi föreslår inte några rutinmässiga bidrag till insomnade skörelser vars medlemmar aldrig vågar ta konfrontationer med drogliberaler, eller ställa upp för missbrukare, utan är nöjda bara dess medlemmar inte super eller knarkar själva. Ett exempel på en organisation i Umeå som verkligen gör nytta är Junis. Denna organisation bedriver en imponerande verksamhet bland de verkligt unga.

4. Miljö: stadsplanering, luft- och vattenkvalitet

Den största omvandlingen sedan branden.

Umeå kommer, sett under en period på femton år, att förändras mer radikalt än någonsin sedan branden 1888! Drivkraften bakom den våldsamma stadsomvandlingen är inflytandet från de kapitalstarka bygg- och fastighetsintressena vars tydligaste, om långtifrån enda, representant utgörs av Balticgruppen. Dessa har dessutom backats upp av de båda politiska huvudblocken.

Den omvandling som skett av centrala Umeå innebär dessutom att den dåliga kvaliteten på luften har försämrats ytterligare. Omvandlingen innebär att de mångåriga brotten mot miljölagarna kommer att fortsätta under överskådlig tid. Och nu stundar nästa strid – den om grönområdena. Striden berör bland annat den unika rekreations- och kulturmiljön nedströms Backenkyrkan samt Nydalasjön.

Miljöbrotten

Det första inslaget handlar om den provocerande nonchalans som de båda politiska huvudalternativen - Socialdemokraterna tillsammans med sitt stödparti (V) samt den moderatledda alliansen - har visat mot de lagstadgade miljö kvalitetsnormerna (MKN). Dessa politiska makthavare har, under årtionden, medvetet blundat för att deras beslut har utsatt umebornas hälsa för ökade risker. Sedan 2006 bryter de, också medvetet, mot miljölagarna i form av MKN (miljö kvalitetsnormerna). Tidigare har lagbrottet handlat om koncentrationen av kvävedioxid i luften. Numera handlar lagbrottet även om koncentrationen av partiklar. Konsekvenserna är bland annat att Umeborna drabbas av fler hjärt- och kärlsjukdomar än vad som skulle vara fallet om makthavarna följde miljölagarna. Och det värsta är att den stadsplanering som de båda huvudblockens makthavare driver igenom kommer att försämra luften ytterligare. Och därmed umebornas hälsa.

Förtätningen av centrala Umeå blev en brutalisering

Det andra inslaget som vi vänder oss emot är den totalt förändrade stadsbilden. Branden 1888 gjorde Umeå plattare. Den nya stadsbilden uttrycker en vilja att skapa ett Mikro-Manhattan (MM). Denna förändring genomdrivs med en skrämmande hastighet. Kommunens ledning har inte haft någon vilja att förankra detta kontra-revolutionära dråpslag mot centrumskarakter av småstad. Även för oss i Arbetarpartiet, som haft fördelen

att sitta i kommunfullmäktige, har det varit svårt att få ett grepp om omfattningen av förändringen. Vi har inte räckt till för att formulera ett eget alternativ i form av en "förtätning" med mänskligt ansikte. En förtätning, där fler människor bor i Umeås centrala delar, har fördelar. Underlaget ökar både för närservicebutiker och kollektivtrafik. Detta är viktiga frågor för oss. Men förtätningen skulle ha skett utan att det blev fritt fram att bygga hur stora och höga och många huskomplex som helst. Förtätningen skulle också ha skett i en takt som gjort det möjligt att bromsa utvecklingen - om trivseln i centrum hotade försvinna. Men så har inte varit fallet. Makthavarna har fört något som kan liknas vid ett blixtkrig mot centrala Umeås låga profil. Detta enligt mottot: "det som är byggt är byggt - så bygg fort som fan!"

Begreppet "förtätning" har använts för att radera ut centrala Umeås karaktär av småstad. Det nya centrum kommer bokstavligen att ställa oss umebor i skugga och hos många skapa känslan av att pressas mot marken. Arbetarpartiet har stretat emot. Vi har delat ut informationsskrifter, genomfört symboliska folkomröstningar på torgen och tagit upp striden via debatter i media och på fullmäktige. Detta har bidragit till att stoppa ett planerat badhus på kajen och ett fem kvarter långt (ursäktat) vansinnesprojekt till p-garage under Rådhusplanaden. Men vi har inte lyckats stoppa den våldsamma omvandlingen av stadsmiljön kring Rådhusorget. Denna stadsmiljö kommer i framtiden att domineras av kolosser - i form av höga bostadshus, höga hotell och stora köpcentra. Balticgruppens hotell ovanpå kulturhuset på kajen, tvillingtornen vid Thulehuset intill älven och höghuset vid Vasaplan utgör tre av många exempel. Kraften från byggkapitalet, uppbackade av de båda politiska huvudblocken, har varit för stark. Detta är ett av Arbetarpartiets nederlag. Men vi har lärt oss en del. Nu står vi umebor inför ytterligare en strid.

Grönområden måste fredas från byggande.

Nästa strid uppstår nu då byggkapitalet, återigen uppbackade av Socialdemokraterna tillsammans med sitt stödparti (V) samt den moderatledda Alliansen, vill exploatera stadens grönområden. Återigen försöker denna oheliga allians av ekonomiska och politiska makthavare gömma sig bakom begreppet "förtätning". Men efter centrummassakern är begreppet ett oanständigt, genomskinligt, fikonlöv. Striden om grönområdena inleddes genom antagandet av kommunens bostadsförsörjningsprogram. Som enda parti motsatte sig Arbetarpartiet beslutet att bygga bostäder på följande grönområden:

*Nydala sjöstad: ett ekologiskt viktigt område mellan Nydalasjön och E4:an totalt 500 bostäder, ett ansvarslost ingrepp i miljön som riskerar att skada sjön,

*Brinken: en smal grön remsa nedanför bebyggelsen söder om Storgatan, stör friden på Strandpromenaden, totalt endast 100 bostäder, en ny gräddhylla,

*Fridhemsskogen (Berghem), återigen en liten länk i ett grönt stråk som planeras försvinna, ytterligare en gräddhylla där en spännande skog offras för folk med pengar, totalt 100 bostäder,

*Lundåkern: ett oförlåtligt ingrepp i den enda större parkmiljön i Umeås mer centrala delar sedan Gammlia skogen offrats för att tillgodose idrottens behov, en del av grönområdet nedströms Backenkyrkan som idag sträcker sig efter Umeälvens norra sida till småbåtshamnen mitt emot Bölesholmarna,

området utgör dessutom en del av en unik kulturmiljö som med på alla sätt måste fredas, beläget söder om pärlan Tvärån, totalt 150 bostäder,
*Mården, i folkmun "Rosendalsparken" nedanför Östra Gymnasiet, ett historiskt område där kärnan till Björklöven lärde sig att åka skridskor och spela ishockey, ett litet parkområde som alltid fungerat som en lunga, totalt 150 bostäder,
*Kungsgården: belägen nära den enda större parkmiljön i Umeås mer centrala delar, flerbostadshus som med sina totalt 70 lägenheter riskerar att störa den unika kulturmiljön nedströms Backenkyrkan som på alla sätt måste fredas.

Kommentar I:

Arbetarpartiet anser att Umeå kommun ska besluta om en långsiktig plan för vilka grönområden som ska fredas – och för vilka som ska exploateras. Detta för att säkra stads- och kulturmiljön samt kvaliteten på luften. En långsiktig, och hos umeborna väl förankrad, plan hade behövts för centrala Umeås omvandling. Men också för att visa de kapitalstarka bygg- och fastighets-intressena vilka spelregler som gäller under överskådlig framtid. Men en sådan saknades. Nu vill vi istället att en sådan långsiktig plan upprättas för grönområdena. Arbetarpartiet vill basera planen på två "gröna stråk" samt på en rad gröna lungor. Dessa stråk och "lungor" ska undantas för exploatering under överskådlig framtid. Nedan presenterar vi våra synpunkter:

Grönt stråk, del ett: från Backens Kyrka, ned mot centrum till småbåtshamnen, finns Umeås mest uppskattade miljö-, kultur och utflyktsområden. Det här är Umeås ursprungliga geografiska placering. Området är idag ett stadsnära odlingslandskap nära älven. Hela miljön är en oas, med Backens kyrka från 1500 talet som ankare och besöksmål, vilket bidrar med en mycket särpräglad kulturmiljö. Tusentals umeåbor färdas på cykel genom området och stannar för en picknick vid älven.

Grönt stråk, del två: från Hamrinsberget till grönområdet mellan Östra Gymnasiet och Berghem, via Fridhemsskogen till vad som återstår av Gammlia skogen.

Nydalasjön utgör den viktigaste lungan. Men sjön håller nu på att omgärdas av för många bostadsområden. Nydala Sjöstad innebär att sjön hotas, både miljömässigt och vad gäller den avskildhet som utgör ett kännetecken på ett rekreationsområde.

Kommentar: II

När det gäller luften i centrala Umeå är denna farlig att andas – speciellt en kall vinterdag. Därför måste åtgärder vidtas, nu, som i genast. En åtgärd utgörs av **samordnade varutransporter**. Denna satsning har visat sig vara utomordentlig, både billig och effektiv, i en rad städer. Men i Umeå finns det ett aggressivt motstånd mot metoden. Stora matvarukedjor vill uppenbarligen köra omkring med halvtomma lastbilar istället för att samarbeta genom just "samordnade varutransporter". Det som fungerat i en rad andra städer borde fungera även i Umeå.

Men för att slå vakt om luften i centrala Umeå måste också beslutet att bygga **Äventyrsbadet** på Mimerskolans fotbollsplan intill ÖK rivats upp. Dels för att bygget är alldeles för dyrt. Dels för att alla de besökare som krävs för att badet ska bära sig ekonomiskt kommer att orsaka vad länsstyrelsen kallar för en "trafikinfarkt". Det ökade antalet fordon,

samt de köer som emotses, riskerar att öka utsläppen av kvävedioxid ännu mer. Efter en tid kommer detta att leda till krav på nya investeringar för en kostsam trafiklösning. Detta innebär att det som redan idag är en väldig ekonomisk felsatsning kommer att bli en ännu större belastning. Både ekonomiskt och miljömässigt. Äventyrsbadet kan förläggas till Nolia, Nydala eller byggas på den plats där dagens badhus ligger. Alla platser är bättre än det som nu föreslås: Mitt inne i stan.

Den största ekonomiska felsatsningen utgörs dock av bygget av Kulturhuset Väven på kajen. Det kommer inte bara att bli en oerhörd ekonomisk börda för Umeå kommun. Schabraket för 910 miljoner kommer dessutom att ställa till det i stadsplaneringen. Idag, då stadsbiblioteket befinner sig i lokalerna intill Vasaplan, är detta inte bara billigt. Det innebär dessutom att det går att åka med kollektivtrafiken ända fram till Stadsbibliotekets ingång. Detta gäller även för föräldrar med barn som ska besöka stadsbiblioteket, och för folk med kryckor, rullatorer och för de som kommer i rullstol. Det talas om att dra om busslinjerna för att få stadsplaneringen (i form av gående) att flyta, och för att få umeborna att besöka biblioteket på kajen. Men detta innebär att centrum spricker upp och vi får ett försvagat centrum vid Vasaplan och ett ytterligare halvdant centrum nere vid kajen. Detta kommer att försämra miljön. Och efter ett tag att leda till ytterligare krav på nya trafiklösningar. Bygget av Kult.huset Väven kommer att bli ett misslyckande sett ur stadsplanesynpunkt. Dessutom.

När det gäller vattnet i Nydalasjön så utgör alltså denna, och skogsområdet runt omkring, ett av Umeås viktigaste framtida rekreationsområden. Men Nydalasjön hotas av algblomning. Konsekvenserna av algblomning kan bli väldigt svåra. Det handlar inte bara om att sjön blir "ful" att titta på. Algblomning innebär att det bildas toxiner (gifter). Hundar som badat i sådant vatten har dött. Även människor har kan drabbas och det svårt. Det kan handla om feber, men också om påverkan på lever, njurar och muskulatur. Fisken från sjöar som drabbats av algblomning kan vara giftig. Och Nydalasjön befinner sig i riskzonen. Arbetarpartiet ser det, liksom tidigare, som sin plikt att slå vakt om detta viktiga rekreationsområde. För oss handlar det främst om två åtgärder:

- a) det måste byggas en **reningsanläggning** i sjöns norra ände för att stoppa nedsmutsat ytvatten från de stora gräsyrtorna från att rinna ned i sjön,
- b) det går inte att slå vakt om sjöns välmående och samtidigt säga ja till bygget av Nydala sjöstad. Detta område kommer, fullt utbyggt, att innehålla 500 bostäder, långt fler människor samt en rad bilar. Detta ska läggas ovanpå effekterna från att Kolbäcksleden har byggts om till en fyrfilig motorväg. För att vara trovärdig, när det gäller att skydda Nydalasjön, måste man säga **nej till bygget av Nydala sjöstad**.

5. Motverka ensamhet och otrygghet bland Umeås äldre

År 1992 fanns plats för ca 40 % av alla Umebor över 80 år på ett äldreboende. År 2012 hade andelen sjunkit till ca 21 %. Dessa siffror illustrerar ett av vår tids stora samhällsproblem – ensamhet och otrygghet bland äldre.

En plats på ett boende innebär nämligen inte bara en höjd servicenivå. Det kan också innebära ökad trygghet. Att kunna äta tre måltider om dagen, tillsammans med andra, innebär dessutom en helt annan social situation. För vissa innebär en plats på ett äldreboende att ensamheten bryts.

Arbetarpartiet arbetar för att pensionärer som är tillräckligt pigga - fysiskt och psykiskt - ska garanteras hjälp att komma ut på promenad åtminstone en dag i veckan. Därför vill vi öka personaltätheten inom äldreomsorgen. Vi vill också öka antalet platser på äldreboenden - gärna i form av seniorboenden där "piggare" pensionärer erbjuds trygghet och social samvaro.

I varje stadsdelscentra borde det finnas ett seniorboende som inte bara erbjuder lägenheter - utan också en social samvaro för de boende och för andra äldre som bor i stadsdelen. Ett ökat antal boenden kan också göra att den som får plats på ett boende slipper flytta till en annan del av stan. Bor man kvar i samma stadsdel har man större möjlighet att behålla sitt sociala nätverk. Veckans promenad kan då gå till en granne eller till en närboende som bjuder på en kopp kaffe.

Bara under de tre åren 2005-2008 minskade personaltätheten på sjukhemmen med 20 procent under dag/kväll. Detta berövade varje boende 5 timmar omvårdnad i veckan. En liknande utveckling har skett inom hemtjänsten där å-priserna sänkts, vilket gett mindre tid till varje brukare. Detta har inneburit att möjligheten att ta ut de gamla på promenad minskat ytterligare. Möjligheten till sociala kontakter mellan personalen och brukarna har också minskat. Stressen riskerar att leda till att personal och brukare aldrig hinner träffas och tala som medmänniskor - som man gör exempelvis under en promenad. Istället riskerar en sorts "objektivering" att smyga sig in där de gamla ses som "arbetsuppgifter" vilka måste "klaras av" på en så kort tid som möjligt. En sådan utveckling är negativ, både för de gamla och för personalen. Därför satsar Arbetarpartiet 25 miljoner på att öka personaltätheten inom äldreomsorgen. Vi vill också bygga två nya äldreboenden under de kommande åren som ett första steg i att öka andelen äldre som får plats på ett boende.

6. Gröna industrijobb – en satsning på framtiden

Vilken väg framåt för Ume-regionen?

Norra Sverige som helhet har tappat vad gäller befolkning och arbetstillfällen. Umeå har kunnat gå emot strömmen tack vare främst lokaliseringarna av Regionsjukhuset NUS samt Umeå universitet och Skogshögskolan samt alla de positiva synergieffekter dessa fört med sig. Men nu händer det negativa saker.

- kommunens ekonomi utsätts för hårda påfrestningar,
- lokaliseringen av IKEA fördröjs och rapporteras bli mindre än tidigare beräknats,
- Volvo Lastvagnar förlorar monteringen, vilket leder till en direkt förlust av 500 jobb, och på sikt till att 2-3 gånger så många jobb försvinner genom indirekta följdverkningar,
- förlusten av monteringen ställer frågan om fabriken fortsatta existens på dagordningen: vad händer om 5 – 10 år, då frågan ställs om behovet av nya investeringar i måleriet och presshallarna, kommer Volvo Umeverken att överleva?

Umeå – centrum i en modern industriregion

Arbetarpartiet anser att de politiska makthavarna i Umeå kommun måste ta ett medvetet initiativ för att få tillstånd en långsiktig och omfattande satsning på att skapa en *ny industriell generation för grön produktion*; detta för fler jobb inom industrin - vilket slår vakt om skatteunderlaget och därmed även bidrar till att trygga jobb inom exempelvis äldreomsorg, för- och övriga skolformer. Den hittillsvarande utbildnings- och sjukvårdsstaden Umeå måste kompletteras med en satsning på att skapa en modern industriregion där Umeå, med sina forskningsresurser, skulle kunna spela en central roll,

Slå vakt om sjukvård och utbildning – ta samtidigt initiativ till ny industriell produktion

a) att *slå vakt* om de tidigare tillväxtmotorerna universitet och regionsjukhuset (Nus),
b) att delta i utvecklingen av *en ny industriell generation för grönare produktion* - där framställning av miljövänlig energi [vindkraft och alternativa fordonsbränslen] samt delar av *de komponenter som en sådan tillverkning kräver* ingår,
c) att *integrera Umeås resurser med näraliggande kommuners* så att Umeås forskning, befolkningsunderlag, finansiella styrka samt industriella kunnande kan kombineras med det industriella kunnandet hos bl a Vindels skogsteknikföretag, övriga kranskommuners råvaror: en viktig del av Umeås framtid ligger i att agera som *navet* i ett hjul som är långt större än kommungränsen. Resurserna finns för att ta fram exempelvis ett framtida och mer miljövänligt fordonsbränsle; marknaden skulle vara enorm – men hittills har den politiska viljan saknats – den pionjäranda som präglade Gösta Skoglunds generation saknas.

Framtiden finns i produktion av nya energislag.

Men det händer alldeles för lite i jämförelse med behoven. Vi använder kärnkraften för att åskådliggöra samhällets betydelse när det gäller att ta fram nya energikällor, även om Arbetarpartiet tillhör kärnkraftsmotståndarna. Hade inte staten tagit så gott som alla kostnader och risker, under kärnkraftens första tioårsperiod, hade detta nya energislag troligen inte existerat i form av svensk tillverkningsindustri. När kärnkraftsanläggningar sedan blev lönsamma att sälja fick dåvarande Asea-Atom ta över den kommersiella produktionerna och göra vinsterna. Idag måste åter stat och kommun ta samma ansvar för att utveckla ofarliga, och betydligt miljövänligare, energislag som vindkraft. Priserna på vindkraftverk och kringutrustning har fallit kraftigt de senare åren. Trots detta fanns det i slutet av förra året endast 2 039 vindkraftverk i hela Sverige. Men det behövs 2 500-3 500 *nya* vindkraftverk i landet för att uppnå den år 2009, av regeringen antagna, planen för en årsproduktion på 30 TWh el år 2020.

Umeås industriella möjligheter

Umeå kommun har en uppgift i att medverka för att uppnå detta mål. Dels då det gäller utbyggnaden av vindkraft med den teknik som redan finns. Dels då det gäller utveckling av framtida teknologi (exempelvis kunskaper om hur den utvunna el-energin ska kunna sparas i avancerade batterier). Men Arbetarpartiet anser att Umeå kommun ska *ta initiativ till industriell tillverkning* av så många som möjligt av de tre huvudkomponenterna i ett vindkraftverk: mast, blad och turbiner.

Arbetarpartiet anser att Umeå kommun måste göra som tidigare generationer av kommunala makthavare gjorde då de [år 1940] köpte en fjärdedel av Stornorrfors vattenkraftverk för 16 400 kr (!), något som visade sig vara en fantastiskt bra affär.

Investeringar i industriell produktion.

I Arbetarpartiets alternativbudget avsätter vi 30 miljoner kr varje år under perioden 2014-2015. Detta finansieras av Umeå Energi och bidrar till utbyggnad av vindkraft. Havsbaserad vindkraft är minst dubbelt så dyr att installera som den landbaserade. Samtidigt är årsproduktionen för den havsbaserade vindkraften betydligt större. Om Umeå ska investera i land- eller havsbaserad vindkraft kan vi inte svara på - även om havsbaserade vindkraftverk har en säkrare försörjning av vindar och därför producerar mer. Det viktiga nu är att Umeå kommun vidareutvecklar sin tradition av att medfinansiera produktion av el - från att gälla vattenkraft till att även gälla vindkraft. Och från att bara gälla el-produktionen till att ta språnget för att åstadkomma lokalt baserad tillverkning av delar till huvudkomponenterna i ett vindkraftverk. Företagsformen för detta kan vara hel- eller delägda kommunala bolag. Genom att ta steget in på arenan till denna nya gröna industriella generation breddar Umeå kommun basen för jobb och välfärd.

Inom ramen för denna satsning bör det även utredas om Umeå skulle kunna erbjuda *utbildningar med anknytning till vindkraftsindustrin*. Det kan handla om utbildningar på gymnasienivå, som exempelvis servicetekniker, eller på högskolenivå. I en sådan utredning måste kontakter tas med Umeå universitet.

Slå vakt om den industriella basen.

För att utveckla en grön industriell produktion måste den industri som redan finns i Umeåregionen försvaras och utvecklas. Vi vill rikta blickarna mot det skogstekniska kluster som är unikt för Umeåregionen. I detta ingår exempelvis företag som Indexator, Cranab, Hultdins, Oryx, Komatsu, Vimek och Olofsfors. Dessa företag har större tyngd än vad de flesta känner till. Vilka visste t ex att var fjärde skogsmaskin-kran i hela världen, under en period, kom från Cranab i Umeås kranskommun Vindeln? Och vem kände till att företagen i klustret, tillsammans, köper tjänster av över 1000 olika underleverantörer.

Produktion av andra generationens biobränsle.

Umeå kommun ingår redan som "partner" i organisationen "Skogstekniska klustret" som samordnar utvecklingsinsatser från företagen i strävan att ta fram framtidens skogsmaskin. Umeås insats består hittills i att bidra med den legitimitet som kommunen har, samt genom ett mer symboliskt bidrag på 100 000 kr per år. Arbetarpartiet anser att kommunen borde spela en mer aktiv roll. Vi vill därför avsätta 5 miljoner per år, i första hand under tre år, i syfte att skapa en grund för en forskningsstiftelse med inriktning på att utveckla *tekniska lösningar för skogsbruk* i samarbete med de berörda skogsteknikföretagen. Detta skogstekniska kluster är en naturlig samarbetspartner för framtida hantering och framställning av *biobränsle för bland annat fordon*. Med tanke på att det snart kommer att finnas en miljard fordon i världen, varav den överväldigande delen drivs med fossila bränslen, utgör denna bransch en gigantisk möjlighet inför framtiden. För de som vill samordna resurserna och satsa industriellt.

Detta är vad Arbetarpartiet menar med att bredda basen för jobb och välfärd.

Hur ska inkomsterna från skatter, statsbidrag och avgifter fås att räcka för att finansiera vård, skola, bostäder och infrastruktur. Vårt parti tror att det, för att klara finansieringen av

framtidens välfärd, krävs initiativ till en ny industriell generation - med början *bland annat* i vindkraftsindustrin - ett grepp som inte minst hotet mot klimatet berättigar.

Utredningsuppdrag – Arbetarpartiet

- 1) att gymnasienämnden utreder möjligheten att starta utbildningar på gymnasienivå inom vindkraftssektorn.
- 2) att kommunstyrelsen utreder de positiva och negativa ekonomiska och verksamhetsmässiga effekterna av den nya verksamhetsgemensamma och nämndsöverskridande förvaltningen.
- 3) att kommunstyrelsen utreder möjligheten att öka personalinflytandet – något som i sin tur skulle kunna minska sjukskrivningarna och öka den tid som personalen har med varje brukare?
- 4) att miljö- och hälsoskyddsnämnden utreder vilken sorts reningsanläggning som skulle vara mest funktionell i Nydalasjöns norra strand – vid fotbollsplanerna.
- 5) att kommunstyrelsen utreder möjligheten att återföra fritidsgårdarna till socialnämnden/IFO:s ansvarsområde
- 6) att för- och grundskolenämnden utreder vilken effekt mindre klasser i skolan skulle kunna ha på arbetsro, mobbning, sjukskrivningar hos personalen samt genomsnittsbetyg
- 7) att kommunstyrelsen utreder möjligheterna att hyra ut Kulturhuset Väven i andra hand till externa intressenter
- 8) att kommunstyrelsen utreder varför kulturhuset blev 210 miljoner dyrare att bygga än de initiala beräkningarna